

Samfund kan tillade sig meget; men at Staten skal kunne gennemføre noget saadant i lang Tid, er i Bund og Grund umuligt, det kan enhver se, og det er en af de væsentligste Grunde til, at vi er kommet til at sidde saa haardt i det økonomisk set, som vi er; vi troede at kunne hjælpe alle og enhver, og derfor har Staten anstrengt sig udover sin økonomiske Evne. Det er de samme Krav, der rejses nu: de, der i nedadgaaende Tider kommer i Trang, skal hjælpes af Samfundet. Overfor den enkelte kan vi naturligvis gøre det, og derfor tror han mange Gange, at det er af ond Villie, hvis vi ikke hjælper. Men naar det er de 3 Fjerdedele af Samfundet, der er i Trang, og kun den ene Fjerdedel kan opretholde en Levstandard, som den med nogenlunde Ret er kommet i Besiddelse af, hvorledes kan man saa forlange, at denne ene Fjerdedel skal holde hele Samfundet oven Vandet? Det er i Bund og Grund ugørligt. Derfor er der ikke andet at gøre end at hjælpe, hvor Forholdene er værst, og hvor Trangen er haardest; men Krisen i det store og hele maa Samfundet selv staa igennem, hver i sin Branche, fordi vi ikke kan tænke os et Samfund, der inderst inde lever af, at den ene understøtter den anden; det er en økonomisk Umulighed. Under den Slags Gnidninger vil vi komme til at tilbagelægge Vejen til økonomisk normale Tilstande. Hvor længe det vil vare, er der ingen, der kan sige. At det skulde kunne gøres paa 1½ Aar, er der ikke et fornuftigt Menneske, der vil tro, og at det skulde kunne gøres paa 1½ Aar til, er der vel heller ingen, der vil tro; det er ikke tænkeligt. Vi skal nemlig have Seddelinflationen bort og ikke alene i Danmark, men Verden over, i hvert Fald i de Lande, vi staa i økonomisk Forbindelse med og i Handelsforhold til. Det er selvfølgelig ikke os, der er værststillet. Jeg kommer her til at røre ved et Punkt, som vort Partis ærede Ordfører, Hr. Brorson, nævnte forleden, og som senere er berørt af flere andre Talere, nemlig Spørgsmaalet om den danske Krones Stilling. Det er blevet formuleret som et Spørgsmaal, om den danske Krone ikke stod for højt, og det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Rode gav Tilslutning til Tanken. Dette viser, hvor underligt Folk kan løbe rundt i almindelige økonomiske Begreber. Gaar vi 1½ Aar tilbage i Tiden, var det, set fra den tidligere Regerings, de tidligere Magthaveres

Side, en Forbrydelse ikke at sværge til Tanken om, at Landbruget — kan jeg vel sige, det er jo det, der bærer Landet økonomisk — skulde fri os andre i Samfundet for stigende Priser. Det var egentlig Kravet og Motiveringen for Hovedparten af Prisreguleringerne, at Samfundets bærende Erhverv skulde sikre de andre Erhverv imod større Prisstigning. Hvad kræver man nu? At netop dette samme Erhverv skal sikre de andre Erhverv mod for stærkt Prisfald. Kan man virkelig ikke indse, at de to Ting ikke kan rime sammen? De, der angreb Venstre for Prisstigningen for 2 Aar siden, har ikke Ret til at angribe det i Dag for, at det ikke forhindrer Prisfaldet. Men der er den Sandhed deri, at det gælder om saa vidt muligt at holde Priserne konstante. Det var det, jeg sigtede til før, og det kan lyde underligt, at den danske Krone kan komme til at staa for højt; thi dersom vi hæver den for højt, vanskeliggør vi den udenrigske Handel, det vil sige, hvis f. Eks. den tyske Mark vedblivende gaar ned. Paa den anden Side maa den danske Krone ikke staa for dybt nede, for saa svækker vi den danske Kredit. Dette Vekselsspil gør, at Danmarks Økonomi i det store og hele ikke kan bringes i Balance, før de Lande, hvormed vi staa i Samhandel, har Balance. Dette betyder ikke, at vi ikke kan naa Balance, naar deres Kurs ligger nogle Procent under Pari, men det kan betyde saa meget, at der bliver Mening i den Tale, at den danske Krone til Tider kan komme til at staa for højt og til Tider komme for dybt ned, thi i samme Øjeblik dens Kurs afviger stærkt fra de Landes Kurs, vi staa i Forbindelse med, reguleres Afsætnings- og Indkøbsforholdene derefter paa en saadan Maade, at de modarbejder Opnaelsen af Balance. Vi kan godt komme i Orden, uden at alle Europas Lande er det. Da jeg første Gang besøgte Italien for noget over 20 Aar siden, var de endnu ikke færdige med Afviklingen af den Seddelmængde, de havde for meget fra Krigen 1859—60; det varede over 40 Aar, inden de blev færdige dermed. Det paavirker os ikke, om de omliggende Landes Kurs afviger en Bagatel, nogle Procent fra Pari, men vi er nødt til at holde os i Nærheden af Europas Gennemsnit. Hæver vi os for meget derover, suger de Marven af os, og sænker vi os derunder, vil de ikke handle med os. En vis Vekselvirkning kan vi ikke komme bort fra. Gennem Gnidninger af denne Art og samtidig med, at de